

De Engelse POKO DT

(Ir. Ruud J. Hammink; uit: *Perfinpost* nr. 34, sept. 1995)

Inleiding

De POKO-perforatie DT heeft een aantal interessante aspecten.

Allereerst kan gemeld worden dat er 10 verschillende velperforaties bestaan.¹⁾

Daarnaast bestaan er echter ook, zoals verderop zal worden aangegeven, 8 verschillende echte POKO-perforaties.

Tot nu toe gepubliceerde gegevens

De perforatie DT is in de Engelse catalogus opgenomen onder nr. 4710.02 waarbij echter slechts één afbeelding wordt gegeven²⁾.

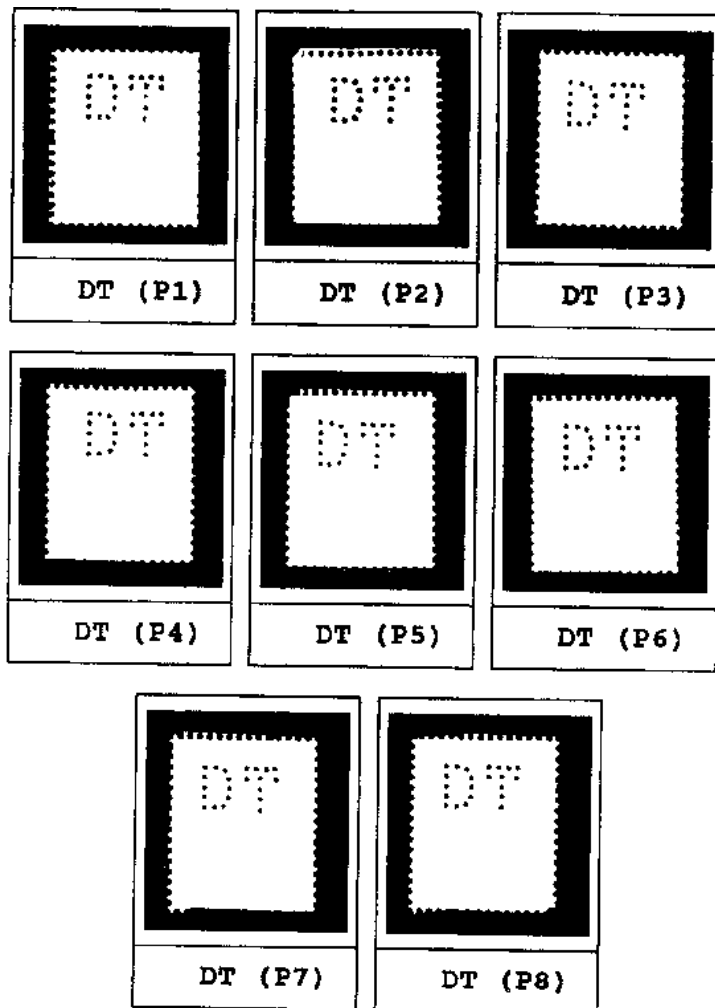
Als gebruiker van de perforatie wordt genoemd³⁾:

1. Derry & Toms Ltd, London, waarbij de perforatie bekend is op postzegels van het type King George VI, uitgifte 1937 tot 1941
2. Daily Telegraph Manchester & London.

In de voorlopige lijst van engelse POKO's staan al 3 varianten afgebeeld van de perforatie DT waarbij bovengenoemde gebruikers worden genoemd⁴⁾.

Aantal POKO DT's

Bij nadere bestudering van de POKO-perforaties DT is mij echter gebleken dat er 8 verschillende POKO-perforaties DT bestaan (zie afbeelding 1). In de nummering is een letter P (POKO) opgenomen om het verschil aan te geven met de velperforatie DT(1). De verschillen zijn vastgesteld met de methode zoals eerder beschreven in de perfinpost⁵⁾.

afbeelding 1 De 8 verschillende DT POKO-perforaties.

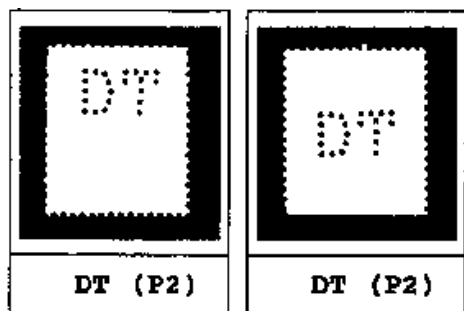
Nadere gegevens

Omdat men op Engelse zegels meestal geen leesbare plaats en datumafstempeling vindt, wordt de gebruiksperiode aangegeven door te vermelden op welk type postzegel een firmaperforatie voorkomt. In onderstaand overzicht zijn de mij bekende gegevens vermeld.

DT perforatie nummer	KG V Typographed (Block Cypher) 1924	KG V Photogravure 1934/36	KG VI 1937/41
P1 (*)	x	x x	x
P3			x
P4			x
P5			x
P6			x
P7			x
P8			x

(*) *Bekend met afstempeling London.*

Verder kan vermeld worden dat er mogelijk nog een 9e variant bestaat. Van de nummer P2 zijn mij namelijk enkele exemplaren bekend waarbij de plaats van de perforatie 3 à 3½ mm van de bovenzijde is. Van een (ogenschijnlijk) dezelfde perforatie zijn ook een aantal zegels bekend waarbij de afstand 7 à 8 mm is. Mogelijk betreft het hier een negende variant die echter zoveel lijkt op nr. 2, dat ik geen verschillen kan vaststellen (zie afbeelding 2).

afbeelding 2 De perforatie DT (P2) met een afstand van resp. ± 3 en ± 8 mm van de bovenzijde van het zegel.

Van de perforatie DT (P1) kan nog vermeld worden dat bij bijna alle mij bekende exemplaren een of meer gaten niet uitgeponst zijn.

Gegeven de gebruiksperiode van deze perforatie is mogelijk de perforatie-eenheid vervangen door een van de andere DT's.

Verder valt op dat de diameter van de gaatjes bij de perforaties verschillen en wel als volgt:

Grote diameter (0,9 mm): DT (P2)
Normale diameter (0,8 mm): DT (P6)
Kleine diameter (0,7 mm): DT (P1, 3, 4, 5, 7 en 8)

Gebruikers

Tot nu toe zijn twee gebruikers bekend (zie voor gaande). Een en ander zou inhouden dat per gebruiker meerdere machines in gebruik waren. Op zich is dit van de Daily Telegraph niet verwonderlijk. Het betreft hier een grote uitgever van kranten. Van het Nederlandse bedrijf "De Telegraaf" is bekend dat er twee POKO machines in gebruik waren. Een machine voor de dagelijkse post en een machine voor de frankering van kranten. Mogelijk dat iets dergelijks ook gebeurd is bij de Daily Telegraph.

Een en ander zal ook moeten blijken uit brieven - krantenbandjes etc. Een en ander is ook nodig om vast te stellen welke DT-perforatie gebruikt is door Derry & Toms Ltd.

Dankwoord

Hierbij dank ik de heer Roy Gault voor het beschikbaar stellen van zijn DT-perforaties, waardoor meer POKO DT-varianten konden worden vastgesteld.

Ir. Ruud J. Hammink

Noten:

- 1) *Een POKO-perforatie die geen POKO-perforatie is; Ir. Ruud j. Hammink, Perfinpost nr. 31, blz. 18.*
- 2) *A catalogue of Great Britain Perfins; Edited by Roy Gault, 1993.*
- 3) *The Tomkins Catalogue of identified GB perfins, 7e editie; Edited by Roy Gault, 1993.*
- 4) *GB POKO's A preliminary listing; Harry Skinner en Roy Gault.*
- 5) *Een methode voor het vaststellen van verschillen in perforaties; Ir. Ruud J. Hammink; Perfinpost nr. 21, pag 13 t/m 16.*